

Beslutningsforslag nr. **B 138**

Folketinget 2017-18

Fremsat den 5. april 2018 af Karin Nødgaard (DF), Karina Adsbøl (DF), Jens Henrik Thulesen Dahl (DF),
Kristian Thulesen Dahl (DF), Susanne Eilersen (DF), Søren Espersen (DF), Carsten Kudsk (DF),
Morten Marinus (DF) og Peter Skaarup (DF)

Forslag til folketingsbeslutning

om børn og unge under 18 års egenbetaling for ophold på anbringelsessteder

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af indeværende folketingsår at ændre reglerne om børn og unge under 18 års egenbetaling for ophold på anbringelsessteder, så børn og unge under 18 år ikke længere kan opkræves betaling af indtægter ved eget arbejde.

Bemærkninger til forslaget

Børn og unge, som er anbragt uden for hjemmet, halter efter deres jævnaldrende. Det viser en analyse fra 2015 udarbejdet af KL baseret på registerdata fra Danmarks Statistik. I analysen anføres bl.a.:

»Resultaterne tegner et meget klart billede af, at de anbragte børn klarer sig langt dårligere end andre jævnaldrende:

- 40 procent af de anbragte børn har som 16-17-årige ikke taget folkeskolens afgangsprøve, mens det kun gælder seks procent af de ikke-anbragte børn.
- 30 procent af de anbragte børn har taget en ungdomsuddannelse som 25-årige mod 79 procent af de ikke-anbragte.
- Kun 35 procent af de anbragte børn har som 30-årige en kompetencegivende uddannelse, mens 77 procent af de ikke-anbragte har det.
- Kun 43 procent af de anbragte børn er som 30-årige i beskæftigelse, mens det gælder 77 procent af de ikke-anbragte børn.
- 24 procent af de anbragte drenge har været fængslet mindst én gang, når de er 30 år, mod kun fire procent af de ikke-anbragte drenge.« (»Anbragte børn klarer sig langt dårligere end andre børn«, kl.dk, den 9. februar 2015).

Samtidig viser de foreløbige analyser af registerdata fra Danmarks Statistik i et forskningsprojekt om fritidsjob til unge hos TrygFondens Børneforskningscenter, at danske teenagere, der arbejder efter skoletid, både har mindre fravær i skolen, får bedre karakterer, når man sammenligner dem i 9. og 10. klasse, og er i mindre kontakt med politiet. Anna Piil Damm, der står for forskningsprojektet og er professor på Institut for Økonomi på Aarhus Universitet, som TrygFondens Børneforskningscenter er en del af, har udtalt: »Vores hypotese er, at et fritidsjob giver én et bedre greb om livet, for eksempel mere selvdisciplin til at få lavet sine lektier. Ved at lære at passe et fritidsjob kan man også lære at passe skolen.« (»Unge med fritidsjob klarer sig bedre i skolen«, videnskab.dk, den 3. oktober 2016). De endelige resultater af forskningsprojektet er klar til offentliggørelse i 2018.

Professor Anna Piil Damms udtalelse underbygges af Helga Sofie Niensens kronik i Information den 20. juli 2017 med overskriften »Det skal kunne betale sig at arbejde – også for anbragte unge«. Heri fortæller Helga Sofie Nielsen om dengang, hun som 15-årig fandt et job i en 7-Eleven-butik. Jobbet udviklede hende mere og hurtigere end alle de tilbud, kommunen havde givet hende, siden hun blev anbragt uden for hjemmet, men glæden blev kort, for hver måned blev hun tvunget til at betale størstedelen af sin løn til kommunekassen. Hun havde kun ret til at beholde en del af sin løn, svarende til det beløb, der normalt ydes som lomme- og tøjpenge. Hver gang hun skulle betale til kommunen, følte hun sig magtesløs og til grin. Resultatet blev, at hun ad flere omgange gik ned i arbejdstid for til sidst at sige op. Helga Sofie Nielsen kæmpede for at passe ind og leve som

andre unge, men hun blev trukket tilbage af systemet. Girokortene fra kommunen var som en konstant påmindelse om, at hun var placeret, at hun var en udgift, og hun følte ikke, at der var nogen, der reelt havde lyst til at hjælpe hende. Hun fik i stedet en følelse af at være til besvær.

Gældende lovgivning

Reglerne om barnets eller den unges betaling for døgnophold følger af bekendtgørelse nr. 712 af 19. juni 2013 om betaling for ophold i anbringelsessteder for børn og unge under 18 år samt for døgnophold og udslningsophold for unge i alderen 18 til og med 22 år, der er udstedt i medfør af §§ 159 og 160 i serviceloven (lovbekendtgørelse nr. 102 af 29. januar 2018).

Det følger af bekendtgørelsens § 12, stk. 1, at et barn eller en ung, der har ophold i et anbringelsessted for børn og unge, har pligt til at bidrage til udgifterne ved opholdet efter kommunens afgørelse. Det følger endvidere af bekendtgørelsens § 12, stk. 2, at hvis barnet eller den unge under opholdet har indtægter ved eget arbejde, kan betaling kun kræves af den disponible indtægt, hvor denne overstiger det beløb, der normalt ydes som lomme penge og til beklædning til den pågældende aldersgruppe.

Det fremgår herudover af punkt 553 i vejledning nr. 9007 af 7. januar 2014 om særlig støtte til børn og unge og deres familier med senere ændringer, at arbejds løn, der tilfalder skoleelever ved arbejde for fremmede og ved udførelse af særlige opgaver på institutionen, som alt overvejende hovedregel bør tilfalde barnet eller den unge selv, for derved at ligestille dem med hjemmeboende børn og unge. Det er forslagsstillernes opfattelse, at virkeligheden virker stik imod intentionen i vejledningen om at ligestille anbragte børn og unge med hjemmeboende børn og unge, når kommuner inddrager en del af lønnen fra et fritidsjob, jf. § 12, stk. 2, i bekendtgørelsens nr. 712.

Det fremgår desuden af punkt 556 i vejledningen om særlig støtte til børn og unge, at når kommunalbestyrelsen fastsætter barnets eller den unges egenbetaling for opholdet, vil det i nogle tilfælde eksempelvis være hensigtsmæssigt, at den unge motiveres til at arbejde, mens det i andre tilfælde vil være hensigtsmæssigt, at den unge bruger sin tid på sin uddannelse. Det er imidlertid forslagsstillernes opfattelse, at man ved at inddrage en del af lønnen fra et fritidsjob fjerner incitamentet til at arbejde, hvormed barnet eller den unge går glip af alt det gode, et job kan give, herunder muligheden for at føle sig nyttig, lære at begå sig på en arbejdsplads, se fordelene i at møde til tiden, blive motiveret for at gå i skole og således få et bedre greb om livet.

Det bemærkes i øvrigt, at dette forslag om at ændre reglerne om børn og unge under 18 års egenbetaling for ophold på anbringelsessteder, så børn og unge under 18 år ikke længe kan opkræves betaling af indtægter ved eget arbejde, ligger i god forlængelse af afskaffelsen af boligstøttelovens regler om indregning af hjemmeboende børn og unge under

18 års indkomst i husstandens indkomst. Afskaffelsen skal understøtte, at alle børn og unge og deres familier oplever en økonomisk fordel, ved at barnet eller den unge sideløbende med sin skole eller som en del af sin uddannelse styrker sin tilknytning til arbejdsmarkedet. Der henvises til side 28 i »Aftale om bedre veje til uddannelse og job«, Undervisningsministeriet, den 13. oktober 2017.

Afsluttende bemærkninger

Forslagsstillerne ønsker på baggrund af ovenstående at ændre reglerne om børn og unge under 18 års egenbetaling for ophold på anbringelsessteder, så anbragte børn og unge under 18 år ikke længere kan opkræves betaling af indtægter ved eget arbejde. Anbragte børn og unge halter efter deres jævnaldrende, både hvad angår uddannelse og beskæftigelse. Samtidig viser de foreløbige resultater af et forskningsprojekt hos TrygFondens Børneforskningscenter, at unge

med job efter skoletid har mindre fravær i skolen, får bedre karakterer og sjældnere er i kontakt med politiet.

Det er forslagsstillernes klare opfattelse, at det for både anbragte og ikke anbragte børn og unge er sundt - inden for rimelighedens grænser og tilpasset den enkeltes situation - at tjene sine egne penge.

Det er derfor forslagsstillernes ønske, at alle hindringer, som står i vejen for, at anbragte børn og unge under 18 år kan følge trit med jævnaldrende ikke anbragte børn og unge, skal fjernes. Reglerne om barnets eller den unge under 18 års betaling for døgnophold, jf. § 12 i bekendtgørelse nr. 712 af 19. juni 2013 om betaling for ophold i anbringelsessteder for børn og unge under 18 år samt for døgnophold og udslusningsophold for unge i alderen 18 til og med 22 år, udgør en sådan hindring.

Skriftlig fremsættelse

Karin Nødgaard (DF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om børn og unge under 18 års egenbetaling for ophold på anbringelsessteder.

(Beslutningsforslag nr. B 138)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.